

Delno oblačno z najvišjo tem-
peraturo okoli 86 F (30 C).

Ameriška Domovina

AMERICAN HOME

6117 ST. CLAIR AVE. — 431-0628 — Cleveland, Ohio 44103

National and International Circulation

James V. Debevec — Owner, Publisher

Published daily except Wed., Sat., Sun., holidays, 1st 2 weeks in July

NAROČNINA:

Združene države:

\$28.00 na leto; \$14.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Kanada in dežele izven Združenih držav:

\$30.00 na leto; \$15.00 za pol leta; \$8.00 za 3 mesece

Petkova izdaja \$10.00 na leto

SUBSCRIPTION RATES:

United States:

\$28.00 per year; \$14.00 for 6 months; \$8.00 for 3 months

Canada and Foreign Countries:

\$30.00 per year; \$15.00 for 6 months; \$8.50 for 3 months

Friday Edition — \$10.00 for one year.

Second Class Postage Paid at Cleveland, Ohio

No. 98 Thursday, June 29, 1978

Takih obiskovalcev ne želimo

V zadnjih dveh člankih na tem mestu smo navedli bistvene dele poročila Andreja Inkreta z njegove poti, ko je spremljal ljubljansko Mestno gledališče na gostovanju v Kanadi in ZDA. Poročilo je porazno za one, ki so to skupino povabili v Kanado in v ZDA, ter za one, ki so prišli iz njo v stik in obiskali predstave Mestnega gledališča.

Andrej Inkret, sodelavec ljubljanskega lista "Delo", osrednjega glasila Socialistične zveze delovnega ljudstva Slovenije, je predstavil svoje gostitelje v Kanadi in ZDA kot ljudi, ki so gospodarsko sicer uspeli in živijo sorazmerno udobno, ki pa so ostali veliki duhovni in kulturni primitivci brez vsakega okusa, nesposobni za kulturno rast in napredek. Za nje je bila "Widow Roslinka, teater najnižje sorte", vse, kar zmorejo doumeti. Še to so dojemali, kot dojemajo otroci lutkovno predstavo.

Za dopolnilo te čudovite slike slovenskih izselencev v Kanadi in ZDA je A. I. vključil v svojo zgodbo še namig svojega "driverja", da kipe v Jugoslovanskem kulturnem vrtu v Clevelandu, Ohio, niso uničili črnici, ampak "razbojnikji" iz vrst katoliških slovenskih naseljenec, kajti kdo drugi naj bi odnesel vse druge kipe, pustil pa škofa Friderika Barago?

Res lepi rojaki v Ameriki, ki odnašajo in uničujejo spomenike uglednih slovenskih osebnosti, pesnikov, pisateljev! To so gotovo katoliški Slovenci, kajti kdo drugi bi naj spoštoval škofa Barago?

S katoliškimi Slovenci v Kanadi in ZDA A. Inkret po vsem sodeč ni imel veliko srečanj, omenja le sestanek s prof. Karlom Bonuttijem... Ta bi mu brez dvoma lahko dal boljše pojasnilo o kulturnih vrtovih kot njegov "driver", ki ni vedel povedati nič dobrega in lepega ne o Slovenceh v ZDA in ne o Ameriki sami, kjer se vozi v veliki "kari" znotraj skrbno zaprti, da ga ne bi kdo napadel sredi "downtowna", ko bi moral ustaviti pri prometni luči.

V svojem obsežnem poročilu je Andrej Inkret navedel obe oceeni Golarieve Vdove Rošlinke, ko je bila ta urvič na odru v Ljubljani leta 1925, katoliško dr. F. Koblarja in napredno dr. J. Vidmarja, da bi mu nihče ne mogel očitati pristranosti. Navedba teh dveh ocen z obeh strani naj bi dala celumu njegovemu poročilu izgled nepristranosti, tudi njegovim opisom slovenskih naseljenec v Kanadi in ZDA in seveda o Kanadi in Ameriki.

In vendar je poročilo A. Inkreta popolnoma enostransko, velja kvečjemu za progresivno skupino, naklonjeno sedanjemu režimu v SR Sloveniji, ki je sprejela Mestno gledališče in nje ga v goste, na še ta ima vsaj na splošno precej več kulturnega čuta in okusa, kot ga ji on prisoiša.

Ko je predstavljajal slovenske naseljence v Kanadi in v ZDA SR Sloveniji, jih je predstavil v čim manj vabljivi luči, prav tako okolje, v katerem živijo, da ne bi budil v rojakih doma kako skomine po poti v svet... iz socialističnega raja.

Slovenski izseljenci v Kanadi in ZDA so na splošno brez dvoma na vsaj taki kulturni ravni, kot njihovi rojaki istega stanu in starosti v SR Sloveniji, pri tem pa so brez dvoma bolj razgledani in imajo širše obzorje. Slovenska družba v Kanadi in v ZDA nima samo prostakov, ki se jih tudi v SR Sloveniji ne manika nemara ne le v samotnih, od sveta odrezanih naseljih, ampak tudi v sami Ljubljani, ima tudi svoj srednji stan in precejšnjo plast ljudi z visokošolsko izobrazbo.

Kulturno delo v Ameriki med Slovenci ima svojo zgodovino. Pevska kultura je še vedno na zgledni višini, prav tako je tudi igralska, četudi je odrskih nastopov precej manj, kot jih je bilo pred leti. Clevelandška "Lilija" in torontska "Slovensko gledališče" bi brez dvoma ne delala s svojimi predstavami sramote na kateremkoli dilatantskem odru v SR Sloveniji.

Slovenske radijske oddaje v Clevelandu (dr. Milan Pavlovčič), v Chicagu (dr. Ludvik Leskovar) in v Milwaukeeju (Vlado Kralj) lahko mirno postavimo ob stran onim v Sloveniji.

Med nami so živeli in delali pesnik Ivan Zorman, pisatelj in pesnik Karel Mauser, pesnik Marian Jakopič, pisatelj Zdravko Novak in še nekateri. Še vedno sta med nami pisatelj Ivan Jontez in "Delu" tako ljubi mojster slovenske besede pisatelj Mirko Javornik. V ZDA in v Kanadi deluje vrsta slovenskih izobražencev vseh poklicev uspešno in na vidnih, uglednih položajih.

V Kanadi in ZDA izhajajo še vedno en slovenski dnevnik, dva tednika, dva polmesečnika in dva mesečnika. A. Inkret o vsem tem molči, "Ameriško Domovino" označi omalovažujoče kot "listič s slabim jezikom". Verjetno ne ve, da v naš list pišejo ljudje vseh stanov in poklicev, učeni in preprosti, in vse starosti, z znanjem jezika, ki so ga ohranili kljub dolgem desetletjem življenja v tujini v dobri meri prav po zaslugi tega "lističa".

Modri mož v Ljubljani očitno ne ve, da je veliko težje pisati preprosto, za vse razumljivo, kot pa "učeno" ob obili in velikokrat zaradi pomanjkljivega znanja tujih jezikov napačni uporabi tujk, ko se to dogaja v njegovem "Delu".

Andrej Inkret je ob koncu svojega "Amerikanskega dnevnika" zapisal, da mu je bila ob koncu obiska "Amerika vrh glave", upajmo torej, da ga ne bo več ne v Kanado ne v ZDA. Mirno mu povemo, da si Ameriška Slovenija ne želi več njegovega obiska in tudi ne obiskov njemu sličnih ljudi, ki gledajo na svoje rojake na tujem zviška, kljub temu sprejemajo njihovo gostoljubje, pa si nato ob okusu svojih gostiteljev vihajo nosove.

BESEDA IZ NARODA

Še nekaj primerov "kulturne izmenjave"

MILWAUKEE, Wis. — Na tem mestu še ni nihče, če se prav spomnim, omenil avstralskega primera. V dec. štev. sidneyskih "Misi" je urednik p. Bazilij (naslednik p. Bernarda Ambrožiča) priobčil del pisma nekega naročnika, ki pravi, da namerava ljubljanska Izseljeniška matrica podariti Prešernov kip Slovenskemu društvu v Sidneyu in da je ta matrica "izrazila svojo voljo, ki se mi zdi v resnici pogoj", da bosta morali pri slavnostni kulturni prireditvi biti razobešeni slovenska in jugoslovanska zastava z rdečo zvezdo. P. Bazilij je k tem besedam pripomnil, da naj tako pisec in drugi člani društva ne gledajo mirno, "kako se kulturna prireditev spreminja v politično manifestacijo". Na koncu pa je izrazil prepričanje, da v odklanjanju zastave z rdečo zvezdo ni sam.

P. Baziliju je v imenu društva odgovoril nek odbornik v glasilu "Nova doba" in mu oponesel, da bi "Misi" morale biti le verski časopis, ne pa posegati v politično področje. Ta očitek je kasneje p. Bazilij krepko zavrnil, da je njegov sobrat, ki je živel pred 200 leti, namreč Valentin Vodnik, ustanovil prvi slovenski časopis, ki je prinašal novice z vseh področij, ne le z verskega. Istočasno z omenjenim odbornikom je nanizal svoje poglede glede zastave z rdečo zvezdo urednik "Nove dobe", Jože Čuješ, ki zastavo na vse pretege zagovarja. (J. Čuješ se je v maju 1945 umaknil z drugimi vred čez Ljubelj in nato več let pomagal v uredništvu "Koroške kronike" v Celovcu. Po svojem prihodu in Avstralijo pa je kmalu začel nasprotovati p. B. Ambrožiču.)

Bolj značilni in bolj poučni pa so po mojem mnenju primeri "kulturnih izmenjav" med matično domovino in zamejstvom, tj. Primorsko in Koroško.

V goriškem "Katoliškem Glasu" od 13. aprila t.l. smo brali pod zaglavjem "Kamenčki" ne-naveden podnaslov: Besede — Dejstva — Vprašanja. Pod "Besedami" pisec omenja, da je ob priliki obiska predstavnikov koroškega Narodnega sveta pri predstavnikih primorske Slovenske skupnosti deželni poslanec dr. Stoka pozitivno označil dosedanje stike med Slovensko skupnostjo in matično državo. Nato pa, da je navzoči gen. konzul Jugoslavije Ivan Renko poudaril pomoč matične države prizadevanjem zamejskih Slovencev. Za tem sledi podnaslov "Dejstva" in tu beremo: "V novembru 1977 smo v Gorici imeli pevsko revijo Cecilijanko (tako se na Goriškem imenujejo združeni cerkveni pevski zbori). Iz Slovenije sta bila povabljena dva zbora. Eden je nekaj dni pred Cecilijanko svojo udeležbo odpovedal, drugi zbor pa je dan pred nastopom dobil iz Ljubljane izrecno naročilo, da na Cecilijanki ne sme nastopiti."

"Ob novem letu so Jugoslovanske oblasti ponovno prepovedale vstop na jugoslovansko ozemlje pisatelju Borisu Pahorju. (Kot znano so ga o Božiču zavrnilo na meji. Vzrok te zavrnitve je poznan tudi mnogim

bralcem Ameriške Domovine: Pahor je pred dvema letoma v Trstu izdal knjigo, skupaj s pisateljem Alojzijem Rebulo, in v dodatku na koncu priobčil Kocbekovo priznanje o pomoru slovenskih domobrancev. K temu smemo dodati, da so imeli nekateri tržaški in goriški Slovenci posebne težave na meji zaradi te knjige, če so jo imeli v žepu.)

"Na revijo zborov 'Primorska poje' (to je bilo na jugoslovanski strani meje, so se javili tudi trije cerkveni pevski zbori iz Trsta. Kot znano, so jih organizatorji zavrnilo.

"Na Prazniku pomladi na Velikonočni ponedeljek v Doberdolu (na italijanski strani) bi moral nastopiti tudi zbor iz Prvačine (na jugosl. strani), ki je svoje sodelovanje obljubil, potem pa svoj nastop zadnji hip odpovedal. Razlogi za tako odpoved so ostali neznani in do sedaj nepojasneni.

Glede zavrženih tržaških cerkvenih zborov beremo v aprilski tržaški "Mladiki" naslednji članček pod naslovom "Najširše sodelovanje": (Narekovaj je v originalu, ker hoče poudariti nasprotni pomen besede v tem primeru): "Ob izključitvi nekaterih cerkvenih pevskih zborov iz revije 'Primorska poje' se je s pismom v časopisih oglasil tudi ugledni tržaški skladatelj Ubald Vrabec. Zavrnil je izjavo organizatorjev, češ da so za 'najširše sodelovanje' in se zavzel za izključene tržaške zbore, ki slovensko 'pesem gojijo tudi tam, kjer ni več nobenega laičnega zbora, tj. v Rojanu in Škedenju' in ki bi zato zaslužili za svojo prizadevnost priznanje in pohvalo, ne pa tako omalovaževalno ravnanje s strani organizatorjev 'najširšega sodelovanja'."

Za prejšnjim odstavkom sledi v Katoliškem Glasu podnaslov "Vprašanja". Tam beremo tole:

"Dejstva se tičejo nas kulturnikov. Zato vprašujemo: Ali moremo ob takih dejstvih, ki se ponavljajo, pozitivno označiti stike med zamejstvom in matično Slovenijo? Ali moremo priti do gen. konzulu Ivanu Renku o pomoči matične države prizadevanjem zamejskih Slovencev, tako na Koroškem kot na Primorskem", ko pa dejstva pričajo o kulturni sabotaži vsaj enega dela zamejstva?

"Mi kulturniki sodimo politiko po dejstvih in ne po besedah."

Tako je zapisal v Katoliškem Glasu r+r, tj. rev. dr. Kazimir Humar. Zdi se mi, da dr. Karel Bonutti, čeprav je goriški rojak, ni bral Humarjevih stavkov.

Naj navedem še koroški primer: Po svoji vrnitvi s tako uspešne turneje po Ameriki je Gallus našel tudi našo slovensko skladbo — oratorij "Ustoličenje koroških vojvod! Kot znano je oratorij skomponiral dr. Franc Cigan na besedilo pok. Zdravka Novaka. Nemalo truda je Gallus vložil v priprave za ta koncert. Ko pa je želel oratorij ponoviti v Sloveniji, ni dobil dovoljenja. Na dani je bilo, da za to, ker je verski obred pri ustoličenju in krščanski element tako močan, da komunističnemu

režimu nista šla v račun. (Kasneje je Gallus smel nastopiti v Sloveniji z narodno pesnijo.)

Menda se nihče ni doslej dotaknil na temle mestu lanskega gostovanja koroške pevske in godbene skupine Danica, ki je po zgledu Gallusa hotela obiskati čim več slovenskih naselbin v Kanadi in Ameriki. To skupino je spremljal dr. Franci Zwitter, predsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO), ki se ima za naslednico koroške OF in ki je stoddotno naslonjena na Ljubljano in od nje tudi finančno vzdrževana. Spomnimo se tudi, da je dr. Zwitter februarja 1975 pozval koroške Slovence, naj pri deželnih volitvah volijo avstrijsko komunistično stranko, s čimer je oslabil slovensko listo. Zakaj je bilo potrebno, da je tak levičarski politik spremljal na pot Danico, ki je prišla sem v okviru Izseljeniške matice?

Navedeni primeri, tako avstralski kot zamejski, zgovorno pričajo, da ima komunistični režim v Ljubljani pri raznih kulturnih izmenjavah često, večkrat da kot ne, svoje posebne namene in oziroma, ki niso kulturne narave. Ki so, recimo odkrito: politične ali ideološke narave.

Janez Grum

Štajerci, na izlet!

CLEVELAND, O. — Odbor Štajerskega kluba pripravlja izlet za klubove članov v naslednje kraje:

11. avgusta 1978 v Corning tovarno steklenih umetnin in posode v Corning, N.Y.;

12. avgusta 1978 v vinsko klet Gold Seal Napel, N.Y.; druga točka za isti dan je ogled Niagarskih slapov.

13. avgusta 1978, to je v nedeljo, Toronto, Canada. Sv. maša bo na Slovenski farmi, po maši prekmurski piknik, nato se vrnemo v Cleveland.

Vsi, kateri ste zainteresirani za ta izlet, ste proseni, da se čimprej prijavite in rezervirate prostor v avtobusu in motelu pri klubovi blagajničarki Kristini Srok po telefonu 261-5277, od katere boste tudi dobili točne podatke.

Za odbor Štajerskega kluba
Lojze Ferlinč

Domobranska zahvala

CLEVELAND, O. — Vse slovenski javnosti se najlepše, zahvalimo za tako velik odziv vabilu Tabora, D.S.P.B. Cleveland, na Spominsko proslavo, ki se je vršila 17. in 18. junija pri spominski kapelici Orlovega vrha na Slovenski pristavi.

Hvala vsem, ki ste prišli na to proslavo v narodnih oblačilih. Največjo zahvalo pa izrekamo č. g. Mirku Kozini za tako velik duhovni dar, ki ga je prinesel iz daljne Kalifornije na to veliko spominsko proslavo Slovenskega domobranstva.

Najlepšo hvalo izrekamo ge. Ani Hočvar in vsem ženam, ki so tako neumorno in požrtvovalno skrbela za prehrano rojakov. Globoka zahvala vsem za darovano pecivo.

Nemogoče je nam popisati imena vseh, ki so kakorkoli pomagali ali pripomogli k tej lepi spominski proslavi. Hvala vsem!

Spomin na slovenskega domobranca naj živi!

Odbor Tabor DSPB
Cleveland

Glas iz Elk River

ELK RIVER, Minn. — Spoštovani g. urednik! Naj se po dolgem času zopet glasim. Ob enem pošiljam naročnino za eno leto, ker mi bo kmalu ista potekla.

Pri nas je kar po navadi. Pomlad je bila letos pozna, a za Minnesoto to ni nič nenavadnega. Imamo par dni vroče, o-

VESTI IZ SLOVENIJE

Tomosove kosilnice

Predstavniki kopskega Tomosa in italijanske firme BCS iz Milana so podpisali kooperacijsko pogodbo o proizvodnji 4000 motornih kosilnic na leto. Kosilnice, ki so jih doslej uvažali, bodo izdelovali v Kmetijski mehanizaciji v Brezicah.

Skupna odprava jugoslovanskih in poljskih alpinistov

Planinsko društvo Domžale slavi letos 30. obletnico delovanja. V počastitev tega jubileja nameravajo Domžalčani pripraviti alpinistično odpravo na 7706 metrov visoki Tirich-Mir, ki je najvišji vrh pogorja Hindukuš.

Slovenski alpinisti se bodo na najvišji vrh Hindukuša povzpeli skupaj s Poljaki.

krog 90 F, drugi dan pa doli do 50 F, je pač veliko humorja z našim vremenom.

Sola je zopet končana za par mesecev. Pri nas smo imeli dva graduanta letos. Najmlajši je končal High School, 4 leta starejši pa je graduiral na St. John University, Collegeville. Oba sta bila med odličnjaki. Res je bila dolga doba. Starejši je začel prvi razred pred 24 leti. Res veliko je bilo smeha, dela in tudi neprilik v vseh teh letih, a so kar hitro minila. Zadnji trije sinovi so bili skozi vso šolsko dobo dejavni tudi v športu. Nogomet, rokborba, teki... Tako je bilo vedno kaj zanimivega poleg učenja. Hvala Bogu, da so bili vsi dobri učenci in se niso ustrašili dela v nobenem oziru. Upam, da bo navdušenje ostalo pri vsakem tudi v bodočnosti. Življenje ni lahko, pa naj se nekdo odloči za karkoli.

Hčerka je v Nemčiji že od Božiča, je šla tja študirat jezik. Sedaj, ko je šole konec, bo še tam par mesecev v službi, da se jeziku še bolj privadi. Poskusila bo iti tudi za kratek obisk sorodnikov v Slovenijo, predno se bo vrnila. Tako vidite, da čeprav smo osamljeni tukaj v Elk Riverju, nismo kar tako. Vsak si po svoje pomaga, čeprav čisto med tujimi ljudmi, je ime kraljice precej poznano tukaj okrog.

Ameriško Domovino bi pogrešala, ker me vedno zanima, pa kaj hočemo, dober časopis ali revija ima vedno kaj nasprotnikov.

Članek g. Božnarja je bil odličen, čeprav je vzdignil nekaj prahu. Pisan je s stoddotno resnico. Kateri bi radi vse duhovno vrednoto pokrili z dolarji in so jim ti več kot resnica, se seveda ne strinjajo s člankom g. Božnarja. Skoda, da smo Slovenci tako malo drug z drugim celo v važnih ozirih. Se še vedno nismo naučili dovolj.

Nekaterim vse preseda, celo godrnjajo, da je Ameriška Domovina preveč pobožna. Ali res pozabljamo, za kaj smo pravzaprav dom zapustili in na tuje šli? Dolar je pokvaril veliko. Navadno človek, ki ima vsega dovolj v materialnem oziru, začne pozabljati na Boga. Ni več prave molitve, ni časa za duhovno rast, važna sta le delo in zabava.

Tudi tu se je veliko spremenilo, odkar smo prišli v to novo domovino. Dostikrat se vprašujem: kam bo vse to pripeljalo, če se naši politiki ne bodo zadržali in malo bolj strogo pogledali okrog sebe.

V vladnih krogih kar ne morejo verjeti, da komunistična ideja dela z veliko previdnostjo povsod, posebno pa po naših univerzah, celo privatnih.

Zaenkrat naj bo dovolj! Prav lepo pozdravljam vse pri uredništvu in tudi čitatelje Ameriške Domovine.

Mrs. Ivanka Kraljič

Povprečna pokojnina

V letošnjem januarju je znašala povprečna starostna pokojnina v Sloveniji 4007 din (\$220), povprečna invalidsko pokojnina 2500 din (\$140), povprečje vseh pokojnin pa 3397 din (\$185).

V Sloveniji so umrli:

5. junija
V Ljubljani: Igor Kante, Leopold Kočar, Janez Magušar; v Celju: Mirko Krampuš; v Sostrem: Amalija Strah; na Dolu pri Ljubljani: Franciška Černilec.

7. junija
V Ljubljani: Stanislav Bradeško, Anton Vozelj, Marta Grom; v Kobaridu: Jože Gruntar; na Illovi gori: Ivan Garbas; v Lipoglavu: Ivan Novak.

8. junija
V Dravljah: Vekoslav Vovk; v Ljubljani: Jože Bezjak, Henrik Fabijan, Marija Prekuh, Francka Rogač, Marija Pastupovič, roj. Ševček; v Vnanjih gorah: Matija Novak; v Dol. Logatcu: Marija Kobal; v Polju: Marija Korošec; v Zaplani nad Vrhniko: Franc Križaj; v Kovorju: Marija Zupan, roj. Božič.

9. junija
V Kamnici pri Mariboru: Marija Pilič, roj. Vidovic (iz Brezstane); v Olimju: Stanko Amon st.; v Rimskih Toplicah: Ciril Marinkš; v Podbrezjah: Franc Perne; v Kranju: Stefan Simonič; v Novem mestu: Jože Vesel; v Ljubljani: Anton Gregorčič, Kristina Tomažin, roj. David; na Bledu: Peter Prezelj; v Murski Soboti: Anton Berden.

10. junija
V Mengšu: Boštjan Testen; v Ljubljani: Danica-Marija Bretnec, Jože Piškur, Vera Popovič; v Mariboru: Pavla Poljanšek, roj. Bezjak; v Gozd-Martuljku: Franc Blenkuš; v Kranju: Ivan Jakopin; v Tacnu: Marija Lampič; na Viču: Zeljko Boškini; v Vevčah: Vladimir Novak; v Celju: Danijel Kerkoč; na Drenovem griču: Stanko Stanovnik; v Seču: Marija Fabjan; v Dol. Logatcu: Marija Mrak, roj. Leskovec; v Polju: Jože Kačar; v Mali Stari vasi: Anton Šemec.

12. junija
V Brusnicah pri Novem mestu: Marica Gavrođa; v Ljubljani: Ana Ušaj, roj. Stancar, Zdenko Rupnik, Ivan Selnikar, Matija Jakič; v Novem mestu: Franc Strašek st.; na Jesenicah: Maks Vidmar; v Skofji Loki: Alojz Stremfelj, Frančiška Bajt; v Trbovljah: Marija Jereb, roj. Dolanč.

13. junija
V Vojni vasi: Leopold Jelenič; v Borovnici: Jože Zalar; v Boh. Bistrici: Antonija Kežar, roj. Hođnik; v Komendi: Ivanka Lap, roj. Drešar; v Ljubljani: Frančiška Pernek, Ferdinand Doma, Albert Triplat, Jože Šipeč, Bojan Križarič; v Dravljah: Franc Jamnik; v Celju: Franc Blagotinšek; v Rimskih Toplicah: Bernard Poljanec; v Jevnici: Jože Benčič; v Zalogu: Jože Kačar; v Mokronogu: Helena Koračini; v Mošnjah: Vladimir Novak.

Program SLOVENSKEGA DNE

Slovenska pristava, Cleveland, Ohio
1. in 2. julija 1978

SOBOTA, 1. JULIJA

- 4.00 — 5.00 **Prihod gostov:**
Slovenska glasbena skupina ZVON,
Fairfield, Conn.;
Plesna skupina TRIGLAV, Milwaukee, Wis.,
solist g. Blaž Potočnik in
pianist prof. Jože Osana, Toronto, Ont.
- 7.00 **Začetek programa:**
1. Ameriška in slovenska himna
 2. Otvoritev praznovanja Slovenskega dne
 3. Slovenija v svetu
 4. Dram. društvo LILJA, Cleveland, Ohio
Pripravil g. Ivan Jakomin
 5. Fantje na vasi, Cleveland, Ohio
vodi g. John Srsen
 6. Humorist Srečko Gaser, Cleveland, Ohio
 7. Solist g. Blaž Potočnik, spremljava
prof. J. Osana, Toronto, Ont.
 8. Plesna skupina TRIGLAV, Milwaukee, Wis.,
vodi Franci Coffelt
 9. Slovenska glasbena skupina ZVON,
Fairfield, Conn.,
vodi Armin Kurbus, pevovodja Peregrin Us
 10. Plesna skupina KRES, Cleveland, Ohio,
vodi Bernarda Ovsenik

Tako po programu bo zabava s plesom.
Igral bo orkester ALPSKI SEKSTET.

10.00 Kurjenje kresa

NEDELJA, 2. JULIJA

- 11.00 Sv. maša pri spominski kapelici Marije Pomagaj
na Orlovem vrhu. Sv. mašo bo daroval škofov
tajnik č. g. Frank Kossem.
Petje bo vodil prof. J. Osana.
- 12.00 — 2.00 **Kosilo**
- 2.00 Zbiranje narodnih noš pri kapelici Marije Pomagaj
za povorko.
- 2.30 Povorka do odra pri hiši Hinka Lobeta, kjer se bo
vršil program.
- 3.00 **Začetek programa:**
1. Pevski zbor KOROTAN, Cleveland, Ohio,
vodi ing. Frank Gorenšek
 2. Plesna skupina KRES, Cleveland, Ohio,
vodi Bernarda Ovsenik
 3. Slovenska šola Sv. Vida, Cleveland, Ohio,
vodi učiteljica ga. Milena Stropnik
 4. Mladinski pevski zbor, Cleveland, Ohio,
vodi g. Miha Vrenko
 5. Slovenska šola Marije Vnebovzete, Cleveland,
Ohio, vodi g. Rudi Knez
 6. Slovenska telovadna zveza, Cleveland, Ohio,
vodi M. Rihtar
 7. Mladi harmonikarji, Cleveland, Ohio
vodi Rudi Knez
 8. Slavnostni govor, g. Ciril Mejac,
Washington, D.C.
 9. Solist g. Blaž Potočnik,
spremljava prof. J. Osana, oba Toronto, Canada
 10. Plesna skupina TRIGLAV, Milwaukee, Wis.,
vodi Franci Coffelt
 11. Slovenska glasbena skupina ZVON,
Fairfield, Conn.
 12. Skupni pevci
- Po programu bo zabava in ples.
Igral bo orkester ALPSKI SEKSTET.

Ameriška Domovina prva dva tedna v juliju ne bo izšla zaradi počitnic svojega osebja

V tiskarne Ameriške Domovine je en sam tiskar,
en sam ročni stavec in sestavljalet strani poleg treh
strojnih stavev. Ameriška Domovina ima samo ene-
ga urednika za celoten slovenski del, ki je istočasno
tudi bralec krtačnih odtisov. Da morejo ti dobiti
vsaj dva tedna oddih na leto, na žalost ni druge
možnosti kot izdajanje lista za ta čas prekiniti.

Ameriška Domovina zato od 3. do 17. julija 1978
ne bo izšla.

Vse, ki imajo kaka nujna sporočila, sestavke,
napovedi in vabila za prireditve in nastope v juliju,
prosimo, da te pošljejo v objavo tako, da bodo naj-
kasneje 28. junija zjutraj v uredniških rokah, če
hočejo, da bodo objavljeni še pred počitnicami.

Izgubljene domačije

Sredi samotnih planjav domačija stoji,
pred njo lipa mogočna s klopjo,
ob njej stavec, ki z zadnjo močjo
na palica se opira in brani zemljo.

Nad petsto let ta dom na bregu je stal
in vsem v tem času je kljuboval,
sedaj pa umira, umira zakaj?

Pred hišo lipa stoletna stoji,
lipa košata, kaj vse si že videla ti,
ki gledala si — v stoletja rodov?

In starca! To je oče Jernej,
ki z ljubeznivo skrbjo v svobodi
leto za letom je seme sejal,
zdaj pa deveti je križ dočakal.

Pokorno dočakal deveti je križ,
do katerega je zemljo oral in sejal,
za kruh pa izdal je poslednji drobiž.

O, oče Jernej, domačije stražar,
proti združništvu zemlje čuvar,
umirajoče si zdaj domačije.
Nikogar več za tabo ne bo,
ti si poslednji, ki vzel bo slovo.

Zaman Zemlja vabi in kliče,
kdo bil bo predhodnji, ki šel bo na griče?
Na bregu zapuščena kmetija stoji
in lipa stoletna se v vrhu suši!

Umrli je Jernej, ki na zemlji tej
zapustil spomine
nekdanjih svobodnih kmetij.

Valentin Potočnik

Ne predajajte se komunizmu brez boja!

Buenos Aires, Arg. — Trideset let mineva, odkar smo zapustili
begunska taborišča in se začeli
naseljevati v novih deželah. Do-
godki iz dobe okupacije in re-
volucije so že tako oddaljeni, da
bi jih lahko že presojali nepri-
stransko, brez pretiranega vpli-
va čustev in osebnih odnosov.
Vendar temu ni tako. Se vedno
se najdejo posamezniki, ki raz-
pravljajo strastno o tem, kaj
bi bilo, če bi to ali oni v re-
voluciji delal drugače in če bi
tega ali onega ne bilo. Ne morejo
se priklopiti do tega, da bi postali
revolucijo v Sloveniji in
Jugoslaviji ter njene posledice
v okvir tedanjih svetovnih do-
gajanj, zlasti še, ko poznamo
po 30 letih dokumente, ki odkri-
vajo nove poglede in pojasnju-
jejo stvari, ki so nam bile med
revolucijo še nerazumljive.

Če bi vsi v emigraciji to upo-
števali, bi nujno morali priti do
spoznanja, da smo Slovenci v
osnovi delali pravilno in da smo
zbrali edino pravo pot, ko smo
se uprli komunizmu in šli v
protirevolucijo. Pa tudi bi spo-
znali že lahko, da je Sovjetska
zveza, odn. Stalin izbral vsa
sredstva, da bi vzpostavil komu-
nistične režime, kjer bi bilo le
mogoče. Stalin je znal izgrajevati
tri zahodne velesile ob zasledo-
vanju svojega cilja. Stalin in
Molotov sta v Jalti naravnost
izsiljevala zahodne velesile. Ker
je bilo tedaj že povsem jasno,
da bodo Nemci poraženi, je Sta-
lin usmeril vse svoje prizade-
vanje v to, kako bi iztrgal zase
čimvečji kos plena.

Poglejmo dva značilna prime-
ra: Čehoslovaško in Poljsko.
Oba sta imela med vojno svoji
demokratski vladi v eksilu in
Londonu. Obi sta si prizadevali,
da bi bili Čehoslovaška in Polj-
ska po končani vojni svobodni
demokratski državi. Izbrali pa
sta si različni poti, kako naj
pridejo do svobode njihovi držav.
Odnos obeh vlad v Londonu do
ZSSR je bil drugačen kakor
do jugoslovanske vlade v Lon-
donu, v kateri je predstavljal
Slovenec dr. Krek. Toda vse tri
države so bile končno deležne
iste usode, ko so postale žrtve
sovjetskega imperializma in komu-
nizma.

Čehoslovaška. V Čehoslovaški
emigrantski vladi v Londonu je
bil nedvomno dr. Beneš naju-
glednejša osebnost. Toda zastopaj
je izjemno stališče do Sov-
jetske zveze v primeri z vladami
Poljske, Jugoslavije in drugih
predstavnikov svojih držav v
eksilu. Dr. Beneš je namreč za-
trjeval, da je samo Sovjetska
Rusija tista, ki je sposobna za-
varovati mir in demokratizacijo
v svetu. Sicer je priznal, da je

ta demokracija nekoliko „pro-
gresistična“, toda to ga ni moti-
lo. Dr. Beneš je zato naravnost
omalovaljoče gledal na našega
dr. Kreka, ki je v Londonu
dosledno zastopal protikomuni-
stično stališče in svaril pred
Sovjetsko zvezo. Po mnenju dr.
Beneša naj bi bila prav Sovjet-
ska Rusija tista, ki edina more
zavarovati Čehoslovaško neod-
visnost pred vsemi napadi.

Dr. Beneš in Jan Masaryk,
sin velikega filozofa Tomaža G.
Masaryka, sta leta 1939 bežala
pred Hitlerjem iz domovine. Ko
je bila Čehoslovaška 1. 1945
osvobodjena nacistične okupacije,
je bila v Košicah na Slovaškem
sestavljena prva vlada v osvob-
ojeni Čehoslovaški. V njej so
bile zastopane vse stranke. Zu-
nanji minister je postal Jan
Masaryk, za predsednika pa je
bil izvoljen dr. Beneš. S spre-
nim manevriranjem Sovjetske
zveze je pri volitvah v konsti-
tuinto 1. 1946 dobila komunistična
partija 38 odstotkov. Odpor
proti komunistom pa je vedno
bolj naraščal, zlasti med mladi-
no. Partija je izgubljala na
prestižu. Po naročilu in nasvetu
Sovjetske zveze je v prvih dneh
marca 1948 čehoslovaška komu-
nistična partija napravila udar,
prevzela vso oblast in zaprla
meje na zahod. Ko pa je Sovjet-
ska zveza junija istega leta ho-
tela vsiliti Čehoslovaški tako
ustavo, ki je bila za svobodol-
jubne Čeha in Slovaške nespre-
jemljiva, je tragedija Benešev-
politične dosegla svoj višek: Jan
Masaryk, zunanji minister, je
razočaran napravil samomor s
tem, da je skočil skozi okno in
se ubil. Druga verzija pa je, da
so ga vrgli skozi okno sovjetski
agenti. Dr. Beneš pa je odstopil
in postal jetnik v „svobodi“, ka-
tero je sam soustvarjal.

Čehoslovaško državo je zagr-
nila železna zavesa.
Poljska je bila eden najtežjih
problemov pri pogajanjih med
zahodnimi zavezniki in Stalinom.
Najprej je Poljsko napadel Hit-
ler in si jo razdelil s Sovjetsko
zvezo. Septembra 1939 je bila
že formirana poljska emigrant-
ska vlada s sedežem v Londonu.
Ustanovila je poljsko Legijo, ki
se je bojevala na strani zahod-
nih zaveznikov. Po stopitju je
število poljskih vojakov naraslo
tako, da je Churchill v Jalti
priznal, da je v angleško armado
vključenih 150.000 Poljakov, ki
se junaske borijo proti nacistični
Nemčiji. Leta 1943, so bile od-
kritke Katynske jame. Znani
Varšavski upor Poljakov je začel
proti nacistom zaradi bližine
Sovjetske vojske v pripravljanju,
da bodo Sovjeti pomagali upor-
nikom. Pa so Stalinove armade

mirno čakale, in se niso premak-
nile v pomoč upornikom, dokler
jih niso nacisti do zadnjega
poklali in uničili. Monte Casino
je tesno povezan z legendarnim
junastvom poljskih borcev v
sklopu angleške armade in zve-
zan z grozotnimi poljskimi žrt-
vami.

Na sovjetsko pobudo je bila
v Lublinu 1944 ustanovljena
prosovjetska poljska vlada. Na
konferenci v Jalti je Churchill
uspelo po trdih pogajanjih, da
je bil sprejet dogovor, da se
lublinska vlada razširi in reorga-
nizira v provizionalno vlado
Narodne enotnosti, v kateri naj
bodo zastopane vse stranke v
domovini in v eksilu. Taka vlada
naj bi izvedla svobodne, splošne
in tajne volitve. Bila je sestav-
ljena junija 1945. V njej je bil
podpredsednik Mikolajčik, ki je
bil predsednik poljske vlade v
eksilu in predsednik velike polj-
ske Kmečke stranke, izrazilo
demokratsko in narodno usmer-
jene. Ko je Stettinius v Jalti v
debatu o sestavi te razširjene
lublinske vlade predlagal, da bi
vnesli v dogovor dodatke, naj
bi poslani trije zahodni vele-
sil nadzorovali volitve, je Molot-
tov to odločno odklonil, češ, da
bi bil to izraz nezaupanja in
poniževanja Poljakov.

Leta 1947 so bile po dogovoru
res „volitve“. Te so bile izvedene
po načrtih in pod nadzorstvom
Sovjetske zveze, tako da je Lo-
munistična partija dobila 90%
glasov. Mikolajčiku je še uspelo,
predno so ga mogli spraviti v
zapor, da je pobegnil iz države.

Poljsko je zagrnila železna
zavesa.

V Jugoslaviji je bil potek
razvoja dogodkov bistveno razli-
čen od razvoja na Poljskem, pa
zopet drugačen od onega na Če-
hoslovaškem. Nikjer v Evropi,
razen v Jugoslaviji, ni bilo ko-
munistične revolucije v času
okupacije. V Italiji in Franciji
so bili partizani razdeljeni na
oddelke po svetovnih razorih,
toda nihče ni zagrešil niti poiz-
kusa revolucije v času okupa-
cije.

Za razumevanje dogajanj v
Sloveniji je nujno poznati Ba-
kuninovo katekizem (glej Zbor-
nik Svobodne Slovenije 1973-
75). Slovenski in jugoslovanski
komunisti so se ravnali dosledno
po tem katekizmu, morili zaved-
ne Slovence, kakor je predpisano
prav v tem katekizmu in vzga-
jali revolucionarje, kakor je tam
predpisano. Ko je padlo stotine
žrtve, so šele nastale v obrambo
Vaske straže in pozneje domo-
branci, ki so prešli v zmogovito
protirevolucijo.

Druga posebnost je bila ta,
da je bila Jugoslavija edina
država med drugo svetovno voj-
no, kjer je bil boj proti okupa-
torju smatran od lastnih rojakov
kot zločin. To je razglasila kon-
čen leta 1941 komunistična OF
v Sloveniji in zagrozila, da bo
kaznovan s smrtjo vsak, ki bo
začel boj proti okupatorju, ne
da bi se podredil vodstvu ko-
munistične partije. To je sloven-
ska OF dejansko izvrševala. Tito
pa je začel boj proti Mihajlo-
viću, ker se ta ni hotel podrediti
vodstvu komunistične partije.

Djilas je priznal in je doka-
zano po dokumentih iz nemških
arhivov: Titovi glavni sovražni-
ki niso bili okupatorji, ampak
četniki in ostali protikomuni-
stični borci. Naravna posledica
tega je dejstvo, kot je razvidno
iz nemških dokumentov, da bi
se Titovi partizani zvezali z
nemškimi nacisti in bojevali sku-
paj z njimi v primeru izvedbe
Churchillove zamisli, da naj bi
se zavezniki izkrcali v Jugosla-
vijo na Jadranski obali. Stalin
je dobro vedel, zakaj je ta načrt
preprečil in pridobil Roosevelta,
da je osvojil Stalinovo odklo-
nilno stališče. Da Titova revolu-
cija ni propadla in da so parti-
zani dobili oblast v Jugoslaviji,
je bila zopet zasluga Stalina:
njegova vojska je zavzela Beo-
grad in ga podarila Titovim
partizanom, da niso pred kon-
cem vojne emigrali.

Čehoslovaška, Poljska in Ju-
goslavija so postale komunistične
države. Vseka je prehodila svojo
pot, predno je postala žrtev. Od

Na Slovensko pristavo

Zemljevid kaže pot na Slo-
vensko pristavo iz Clevelanda
po avtocesti U.S. 90 do izhoda
534 pri Genevi in nato dalje do
cilja.

Slovencev je skušal hoditi po
stopinjah Beneša in Mikolajčika
Snoj, pa je bil deležen iste usode
kot ona dva.

Pri vseh teh razmišljanjih
moramo nujno priti do spo-
znanja, da je vsako očitjanje tej
ali oni demokratski politični
stranki pri Slovencih, ali sloven-
skim politikom na sploh ali posa-
meznikom, neutemeljeno. Zgo-
dovina bo tista, ki bo vsakemu
dala mesto, ki mu gre. Nepri-
stranski zgodovinar ne bo v
zadregi. Na Poljskem in v Če-
hoslovaški ni bilo slovenskih
politikov ...

Pred letošnjo junijsko pro-
slavo si pokličimo v spomin be-
sele dr. Alojzija Odarja, s ka-
terimi je zaključil svoj spomin-
ski govor na junijski proslavi
pred 25. leti:

Onemela so usta naših žrtev,
večkrat grozno spačena od nad-
človeškega trpljenja. Njih gro-
bovi so razsejani po naši domo-
vini. Večkrat so onečasteni.
Toda kljub temu nam govore
tako naglas, kot bi noben go-
vornik ne mogel. Poslušajmo
njihov glas:

„Naše trpljenje in naša žrtev
nista bila nespametna in odveč.
Za veliko stvar smo se borili.
Zanjo smo padli. V boju žrtve
morajo biti. Ne zatajite ideje,
zaradi katere smo šli v smrt. Ne
predajajte se komunizmu brez
boja. Čujte, kako ječe podjarm-
ljeni za železno zaveso. Ne ona-
gujte v svojih težavah. Naše so
bile večje kot vaše. Zato vas
smemo opominjati. Res, da pred
smrtjo nismo videli zmage. Toda
ideja, zaradi katere smo padli,
ni zaradi tega nič manjša, nič
manj svetla in vzvišena.“

Nato je nadaljeval dr. Odar:
„Smrt omili ostre poteze na
obrazu. Pogled umrlega se upre
v daljavo. Malenkosti se izrav-
najo, častnost izgine, nastopi
prostrana večnost brez meja.“

„Odlomite medsebojna obračuna-
vanja,“ slišimo danes govoriti
naše žrtve. „Zedinite se vsi Slo-
vence, ki hočete ostati zvesti
poštenemu slovenskemu imenu.
Naše žrtve so bile prevelike, da
bi jih smeli vi zapravljati z
mesečnim obsojanjem. Nas, ki
smo padli zaradi komunizma, je
združila misel, da je komunizem
največja nesreča za slovenski
narod. Naj združuje ta misel
tudi vas. Kadar je domovina v
nevarnosti, se morajo notranja
nesoglasja odložiti. Zločin nad
domovino bi zagrešil, kdor bi
jih ne hotel odložiti. Slovenska
domovina je danes v veliki ne-
varnosti. Zato bodite med sabo
spravljivi.“

Te besede veljajo tudi še ob
letošnjih junijskih proslavah
žrtev revolucije in okupacije ter
po končani vojni pomorjene slo-
venske narodne vojske. Ravnaj-
mo se po njih.

M. S.

MALI OGLASI

LASTNIK PRODAJA
13-letno "split level" hišo blizu
katoliške šole in nakupovalnega
središča. Za pojasnila kličite
944-2142. —(97-99)

Stanovanje oddajo
Petosobno stanovanje zgoraj,
oddajo družini brez otrok in
brez živali. Kličite tel. 391-0575.
(98,99)

MALI OGLASI

Hiša naprodaj

Lastnik prodaja zidano hišo
z 8 sobami, kolonialno v Eucli-
du, 3 spalnice, jedilnica, vsa pod-
kletena, priključena garaža za 2
avta, mirna predmestna oko-
lica. Srednjih 50. Kličite tel.
731-0522. (98,99)

FOR SALE

Portable Underwood typewri-
ter, like new \$40; Wringer May-
tag Washer \$25, Lawn roller \$5;
Poll fence digger \$3.
Call 432-0963 (98-99)

V bližini Lakeland in Neff Rd.
Prostor za urade — takoj na
razpolago, 500, 675, 100 do 4,000
kv. čevljev, 500 kv. čevljev
opremljeno. Izvrsten dovoz na
I-90 in I-271!
261-6211

J. Dallos
(Th.-Fr-x)

**GRADIM, POPRAVLJAM,
BARVAM**

Gradim prizidke, nove gara-
že, izvršujem popravila in ple-
skam. Delo dobro in po ugodni
ceni.

MARIJAN PUHELJ

850 E. 256 St., Euclid
telefon 731-2644
(96, 98, 99, 102, 103)

Hiša naprodaj

Z aluminijem opažena hiša, s
3 spalnici in veliko kuhinjo
je naprodaj v okolici St. Clair
Avenue. Kličite tel. 531-2948
popoldne. (98,99)

Dve stanovanji oddajo
Tri in štirisobno stanovanje,
s spreprogami in ogrevom od-
dajo v okolici Sv. Vida. Kličite
tel. 361-6472. (97-98)

V najem oddajo

Pet velikih sob, na novo pre-
pleskanih. Kličite 481-9305.
(96-99)

V našem oddajo

Stiri sobe, na novo preple-
skane, zgoraj, oddajo družini
brez otrok. Kličite 361-0566
(97-99)

Sobe oddajo v našem

Pet sob, na novo preple-
skano, zgoraj, oddajo družini brez
otrok. Kličite 361-0566. (97-99)

Hiša naprodaj v Euclidu

Dvoštanovniška hiša je na-
prodaj v Euclidu, opažena z alu-
minijem, 1½ garaže, Srednjih
50. Kličite 942-6542. (94-98)

FOR SALE BY OWNER

2 family brick, 5-5, located in
the E. 156 Waterloo area, in ex-
cellent condition. Must see to
appreciate. Call 481-3720 after
5 p.m. (94-98)

Novi zidani ranci

V Willowicku nedaleč od Lake
Shore Blvd. so v grafini novi zi-
dani ranci s 3 spalnici, v ce-
loti podkletni. Kličite za poja-
nila

UPSON REALTY CO.

UMLA

499 E. 260 St. 731-1070
Odpričo od 9. do 9.

Stanovanje oddajo

Štirisobno stanovanje zgoraj
oddajo družini z ne več kot 2
otrokoma na 698 E. 159 St.
(92-99)

VOLTAGE CONVERTERS

for foreign travel all over the
world. Za vaš brivski aparat, li-
kainik, vlihalnik in prenosni
sušilnik. Pošljamo po vseh ZDA
in Kanadi.

BRODNIK BROS.

16015 Waterloo Rd.
Cleveland, Ohio 44110
(96-99)

V NAJEM

oddam 3-sobno neopremljeno
stanovanje s kopalnico pošteti
osebi, po želji garaža. Kličite
brez živali. Kličite tel. 391-0575.
361-0999 po 4. uri popoldne.
(96-101)

BREZ DOMA

Hektor Malot

Vzel sem jo iz žepa, da bi pogledal, koliko je ura: poldne. Sicer sem imel dovolj časa na razpolago in mi je zato bilo pač vseeno, če je poldne ali ne. Vendar pa sem se čutil srečnega, da sem mogel na svoji uri ugotoviti, da je poldne. Zdelo se mi je, da je ura nekak prijatelj, s katerim se je mogoče pogovarjati in ga vprašati za nasvet.

"Koliko je ura, prijateljica?" "Poldne, dragi Remigij." "Poldne? Misli mi torej na to in na ono." "Nedvomno." "Dobro, da si me na to spomnila. Brez tebe bi bil gotovo pozabil." Zato sem pač pri tebi, da te spomnim na vse, kar je treba." Ker sem zdaj imel Kapija in uro, s katerima sem se mogel pogovarjati, se mi moj položaj ni zdel več tako žalosten.

Moja ura! Kako prijetno sta zveneli ti dve besedi! Kako zelo sem si je vedno želel, a bil sem prepričan, da je nikdar ne bom dobil. Zdal pa je tiktakala v mojem žepu. Oče mi je sicer dejal, da ne gre vedno prav, a to ni bilo važno. Šla je; in meni je to zadoščalo. Če ne bo hotela iti, jo bom potresel in, če še to ne bo dovolj, jo bom pa odprl. Tedaj bom vsaj videl, kaj je v njej in kako je sestavljena, da more iti. Morala me bo ubogati, ker bom zelo strog gospodar.

Bil sem tako prevzet od veselja, da nisem niti opazil, da je bil tudi Kapi skoraj prav tako vesel kot jaz. Vlekel me je za rob jopiča in zdaj pa zdaj zalajal. Končno pa me je njegovo lajanje, ki je postajalo čedalje močnejše, zdrnilo iz sanj.

"Kaj hočeš, Kapi?" Pogledal me je. Ko pa je videl, da sem preveč zbežan, da bi ga razumel, se je čez nekaj trenutkov vzpel name in položil šapo na žep, kjer sem imel spravljeno uro. Hotel je vedeti, koliko je ura, da bi mogel povedati, cenjenemu občinstvu kakor takrat, ko sva še hodila z Vitalisom naokrog.

Pokazal sem mu jo. Gledal jo je nekaj časa, kakor da bi se hotel spomniti, nato pa je začel veselo mahati z repom in je zalajal dvanajstkrat zaporedoma. Torej le še ni pozabil! Koliko denarja bova zaslužila z uro! To je bila še ena korist, ki mi jo je prinesla ura, na katero prej nisem niti pomislil.

Ker se je vse to zgodilo na ulici, nasproti ječi, naju je več ljudi začelo opazovati; nekateri so se celo ustavljali.

Ce bi imel dovolj poguma, bi kar tukaj začel s predstavo. A zbal sem se, da bi me zalotil stražnik.

Sicer pa je bila ura že dvanajst in čas je bil, da krenem na pot. "Naprej!"

Še enkrat sem pogledal proti ječi, kjer je ostal moj dobri oče, medtem ko sem jaz lahko šel, kamor koli sem želel. Nato sva se s Kapijem oddaljila.

Medpotoma sem se spomnil, da bi mi v sedanjem položaju zelo koristil zemljevid Francije. Vedel sem, da jih prodajajo ob obrežju, zato sem krenil tja.

Ko sem šel prek trga Carrousel, so se moje oči kar same od sebe obrnile proti uri na gradu Tuileries. Hotel sem se prepričati, če moja ura in ona gradu kažeta enako. Na moji uri je bilo pol ene, na grajski pa ena. Katera izmed obeh ni šla prav? Hotel sem potresti svojo uro,

a sem se premislil. Bogve če je res, da moja ura ne gre prav. Morda pa ura na gradu prehituje? Spravil sem svojo drago prijateljico v žep. Zadovoljen sem bil z njo, tudi če je kazala drugače kot ura na kraljevem gradu.

Dolgo časa sem iskal, preden sem našel zemljevid, kakršnega sem si želel. Moral bi biti priplejen na platno in bi ne smel stati več kot dvajset soldov, kar je zame bilo že mnogo. Končno je mi je le posrečilo, da sem našel primeren zemljevid, ki je bil sicer že orumenel, ki pa me

DR. LUDOVIK PUS:

Moji zbori

(Nadaljevanje)

Janez me je povabil, naj pridem kakih 14 dni pred novo mašo, da bo mogoče pevce vsaj nekoliko pripraviti za veliko slovesnost. Med tem je vse uredil z župnikom zaradi stanovanja in vse oskrbu v župnišču, skupno sta se lotila pomnožitve obstoječega zbora, ki je ime komaj zaslužil. Ko sem prišel, so bili stari in novi pevci že vsi pripravljani, da bodro prihajali k vajam redno vsak sleherni večer. Vasi so tam redke in daleč vsakebdi, mnogo je tudi samotnih domačij zelo oddaljenih od fare, tako da je bilo obiskovanje vaj velika žrtev. Toda kaj ljudje ne napravijo, da bi tako velik praznik in tako redek, kakor je nova maša pri Sv. Treh Kraljih, čimbolj povzdignili!

In smo z božjo pomočjo začeli. Tako primitivnega zbora nisem v svojem življenju nikoli več šolal in vodil, dovolj je bil ta. Če naj bo slovesnost popolna, se ja tačas morala peti latinska maša in o tem ni moglo biti nikakih pomislekov. Vedel sem to, bil sem pripravljen vzeti nase najvišji mero potrpljenja, zvrhano posodo napora in žrtve. Mislil sem, da je moj dobri dolgoletni prijatelj Janez to zaslužil. Toda, pomislite, kakšno čudovito presenečenje! Nič ne vem, kaj je Janez trikratkim pevkom in pevcem o meni dal vedeti, nikoli ga nisem vprašal. Toda med dolgimi skušnjami dan za dnem sem začutil, da jim je moral povedati, kakšen izreden pevski voditelj in glasbenik da sem, in da sem sposoben iz njih narediti dobre pevce in da o tem ne more biti nikakega dvoma, samo če ne bo nobeden vaje izpustil, pri vajah pa zvesto sledil mojim naukom in navodilom in vse tako napravil, kakor bom rekel.

Natanko to sem ugotovil pri vseh, ki so sestavljali tisti zbor. Njihova pazljivost, vnema in naravnost obučevanja vredno navdušenje so bili tako dognani, da se mi je sicer težko delo z njimi spreminjalo v prijetno doživljanje in edinstveno spoznanje, kaj sila požrtvovalnosti tudi pri zelo preprostem človeku zmore. Seveda so bile težave, a trdna volja je bila tako močna, da je premagovala ovire in jih končno zmagoslavno premagala. Rečem vam, da je bilo tudi meni samemu toplo pri srcu, ko je iz kmečkih grl teh pevcev zadonel ob novomašnikovem prihodu v cerkev slavnega Riharjeva.

'Novi mašnik, bod pozdravljen' zelo slovesno in kar dovršeno. Tudi drugo petje je šlo vse po

je zato stal le pet in sedemdeset centimov.

Zdaj sem lahko zapustil Pariz, kar sem želel storiti čimprej.

Dve poti sem imel pred seboj: eno, ki je držala skozi Fontainebleau proti italijanski meji, druga proti Montrougeu. Ker mi je bilo popolnoma vseeno, po kateri naj krenem, sem kar na slepo izbral tisto, ki je držala skozi Fontainebleau.

(Dalje prihodnjič)

Najsodobnejša seizmološka postaja

Na Rudniku bodo do konca leta zgradili seizmološko postajo, ki bo spremljala zemeljske premike in bo najsodobnejša na Balkanu.

Opremljena bo z najmodernejšimi aparati, kakršne uporabljajo v svetu za te namene. Spremljali bodo lahko sleherni premik tal na območju balkanskega polotoka.

sreči in tako dobro, da bi tudi glasbeni strokovnjak komaj mogel misliti, da prihaja to petje od skoraj samih ad hoc pevov. Ta primer je zadostno dokazilo, kaj premore velika predanost nekemu cilju in prikipajoča volja doseči ga za vsako ceno.

Vsi so hvalili in se čudili uspehu, novomašnik sam je bil tako srečen in vesel, da mu je za blestela solza v očesu, ko mi je izrekal svoje priznanje in zahvalo. In tega dogodka tudi v poznejših letih ni pozabil. Rad verjamem, da je prijatelj Janez, mučenec Gospodov, posredoval pri Očetu in Sinu, da sva z mojo ljubo ženo skozi vse temne dneve in prozeče viharje z božjo milostjo prispela v visoka leta; verjamem tudi, da bo za svojega pevca na novi maši, kadar bo ta stopil pred Sodnika, pokazal na svojo mučeniško prelito kri, naj bo zaradi nje pri sodbi milosten in usmiljen.

V Šentvidu

Dobiti mojemu stanju primeren javno službo v času tik po vojni in v neurejeni novi državi ni bila lahka stvar. Moje bivanje v domači hiši se je radi tega raztegnilo na mnogo mesecev. Naneslo je pa, da je ravno v tistem času dozorela preselitev tedanjega dolgoletnega farnega organista v Šentvidu Pavla Jermana na novo faro na Homcu pri Kamniku. Imel je veliko družino šoloobveznih otrok, Homec je pa blizu Ljubljane, kamor bo mogli hoditi v šole od doma. Poslovil se je zatorej od Šentvida, kjer je organistovsko mesto ostalo prazno.

Stari šentvidski župnik Vidregar, ki me je imel zelo rad, je imel očitno težave pri svojih poskusih, da bi dobil novega organista. Kar prav mu je zatorej prišlo, da sem bil ravno v tistem času jaz doma in se me je pošteno lotil, naj prevzamem organistovsko mesto za nekaj časa, med tem se mu bo pa morda posrečilo dobiti stalnega. Iz zdravstvenih razlogov sem se pomišljati sprejeti, pa mi je služba tako ni bila naporna, ker je bila ločena od mežnarske, najbrž je še danes. V Šentvidu je bil organist samo to, pri obliki prostega časa pa se je lahko ukvarjal s kakim postranskim poslom in zaslužkom.

Prevzel sem in postal organist v farni cerkvi teritorialno najobsežnejše fare v ljubljanski škofiji.

(Dalje prihodnjič)

POGOVOR Z USTANOVITELJICO SLOVENSKE "DRUŽINE KRISTUSA ODREŠENIKA"

(Nadaljevanje)

NASTANEK NOVE DRUŽBE

In ste o tem s koin govorili?

Z dekleti, s katerimi sem se poznala, smo se pogovarjale, kako bi se dalo to narediti. Lahko rečem, da smo bile kot drobno seme. Ko je raslo drevo, so listi odpadali, a korenine so pogonale. Ko sem bila še v Ljubljani, so k meni prihajale študentke, včasih nas je bilo v majhni sobici bili dvanajst na kosilu. Ko sem bila socialna delavka, sem videla od blizu problem nezakonskih mater, borbe za ohranitev otroka oziroma za odločitev za splav. Takrat sem si rekla: Moj Bog, saj ne moreš samo govoriti: otroka moraš imeti, ampak je treba za to tudi nekaj narediti, tako sem imela željo, da bi pri tem kaj pomagala. Že po naravi sem taka, da bi rada vse. Rekla sem: Vse, kjer lahko in kar lahko in kolikor lahko!

Nimate torej nekega določenega delokroga?

Predvsem tisto, kar je najbolj potrebno. Če sta dva, boš pomagal najprej tistemu, ki je najbolj potreben. To gotovo. Drugače pa, če se le da, nobenemu ne odrečeš.

To se pravi, da nobenemu ne delate konkurence?

Nobenemu, in če bi kdo rad delal, kar mi delamo, naj kar začne.

Bo vedno ostalo tudi za nas. Naredite to, česar drugi ne naredite.

Mislím tudi, da v krščanstvu ni predvsem važno, koliko se naredi, ampak da to, kar narediš, narediš z ljubeznijo.

Ko ste bili v Nemčiji, ste imeli že določene poglede na vaše bodoče delo?

Takrat smo že gradili hišo. Določene poglede smo imeli vedno, ampak še danes ne morem reči: to je naš delokrog. Najbolj važno je to, da si čisto predan, da Bog lahko dela s teboj, kar hoče, da si pripravljen sprejeti tudi neuspehe, tudi bolezni, tako kot naši invalidki Zinka in Marjetka, da ga nosiš z ljubeznijo in da veš, zakaj ga nosiš, da s tem soodrešuješ, da si ves Kristusu na voljo, da greš za njim, nič več. Kam te pelje, je njegova zadeva. Brezpogojno zaupanje, da nas bo nekam pripeljal.

Ne toliko v načrtih: to bomo naredili, ono bomo naredili...

Tako, takol. To se sliši zelo nestvarno in vem, da bo kdo rekel: ženska zmešana, saj ne ve, kaj bi rada. To sem tudi že slišala. Jaz ne bi nič rada. Za mene je osnovno samo to: biti Bogu na voljo; samo to bi res rada.

Zgradili ste to hišo, da ste lahko skupaj.

Ze od vsega začetka, ko smo začeli graditi hišo, smo imeli pred očmi: Ne gradimo to hišo za se. Tudi družina kot taka mora živeti v uboštvu. Če ni naše, ne moramo deliti s tistimi, ki so potrebni. To se pravi: hiša mora biti odprta.

Zdi se mi zanimivo in novo, da vi sprejemate v vašo skupnost, v svoj krog iz vseh poklicev in stanov tiste, ki se žele posvetiti Bogu. Imate v svoji sredi invalide. Samostani navadno ne sprejemajo takih članov.

Invalidi ali bolniki niso člani zato, ker so invalidi in bolniki, ampak so enakopravni člani, ki lahko veliko naredijo za Boga.

Vaša pravila je potrdil ljubljanski nadškof. Kaj je v njih povedano?

V naših pravilih so stalne samo smernice. Ena določba pravi, da je treba pravila vsakih pet let pregledati in prilagoditi. Niso za večne čase. Vse vaje (skupne molitve, razna duhovna opravila itd.) so samo svetovane, so sredstvo, zato je tudi veliko svobode v tem. Odnos do Boga mora biti oseben. Za Boga se ne moreš odločiti kot skupnost, ampak kot posameznik. Naj vam preberem nekaj odstavkov iz naših sedanjih pravil.

PRAVILA

"Družina živi med svetom, da s svojim življenjem in delom vnaša evangeljskega duha v vse oblike človeškega življenja in udejstvovanja. Zunanji način prilagodi okolici po splošno veljavnih naravnih in krščanskih načelih. Sestre spolnujemo nalogo družine, da z opravljanjem svetnega poklica v svojem okolju in poklicnem področju opravljamo svojo dolžnost kot kristijanke, članice družine. S priložnostnim apostolatom poleg poklicnih dolžnosti v službi Cerkve na najrazličnejših področjih. Glavni učbenik družine je evangelij; najvažnejša metoda dela pa ponižno in potrpežljivo skazovanje ljubezni in dobrote. Z materinsko ljubeznijo, to je z osebno požrtvovalnostjo, vsestransko skrbjo poskuša družina pomagati povsod, kjer je njihova pomoč potrebna. Družina kot skupnost pa posveča svojo skrb najbolj potrebnim in zanamjenim v telesnem, duhovnem ali duševnem pogledu. Sestro, ki je izstopila, naj spremlja ljubezen sester, ki so ji v vsaki stiski dolžne priskočiti na pomoč."

Torej ni tako, da bi jo imeli za odpadnico?

Ne, tudi vsaka, ki je odšla, je prispevala svoj delež. To je tako kot tisto listje, ki čeprav odpade, pomaga drevesu, da raste. Morda še to: Vse vaje duhovnega življenja imajo namen, da nam pomagajo spoznavati božjo voljo in jo velikosrčno spolnjevati ter tako v nas večajo ljubezen do Boga. Vsaka sestra ima pravico, da vaje in pripomočke duhovnega življenja prilagodi svojim potrebam in sposobnostim, vendar naj to naredi po nasvetu in z dovoljenjem svojega duhovnega voditelja.

Sicer pa imate duhovne zaobljube evangeljske popolnosti, tj. zaobljubo uboštvu, čistosti in pokorščine. Kdaj pa to naredite? Po enem letu lahko vsaka naredi za eno leto. Večne pa lahko šele po desetih letih in tudi, ko je sestra primerno stara, nič prezgodaj.

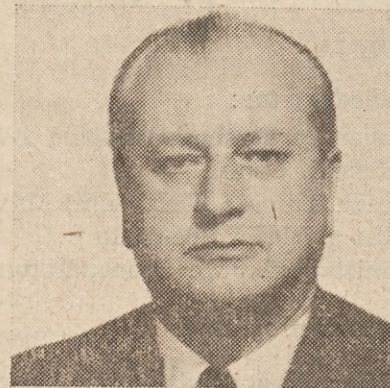
ZIVLJENJE ZA BOGA

Čeprav je sedaj v njihovi hiši že stiska s prostorom, so eno majhno sobico uredile kot kapelico. Tam je Najsvetejše, ki je srce hiše. Zmenile so se, da bo vsaka eno uro na teden molila pred Najsvetejšim. Za tiste, ki se že v župnijski cerkvi udeležujejo pri skupnih pobožnostih, je Angelca rekla, da lahko velja to za uro molitve. Niso hotele sprejeti tega, češ da je tisto nekaj drugega in ohranjajo to "domačo" uro molitve. Vsak teden imajo skupno premišljevalno uro, ki se je udeležijo tudi prijatelji od zunaj. Vse pa pomagajo pri gospodinjstvu in kuhanju, kot katera more. Enkrat na teden pride kaplan maševat za skupnost.

Načelo, ki ga Angelca rada poudarja, je tudi to, da je potrebno mnogo več požrtvovalnosti, da z ljudmi deliš svoje življenje, kot pa da jim posvetiš nekaj ur in si potem prost. Ne-

Naznanilo in zahvala

1924

1978

Z globoko žalostjo naznanjamo, da nam je umrl 24. maja 1978 naš dragi brat, oče in stric

DR. CIRIL GOSTIČ M.D.

Pokojsnik je bil rojen 23. junija 1924 v Ljubljani.

V Združene države je prišel z mamo, brafoma in sestrami leta 1949. Vrnil se je v Evropo v Muenchen v Nemčijo, da je doštudiral medicino. Po končani šoli se je vrnil v Ameriko k svojim domačim. Vršil je svoj poklic.

Pogreb je bil iz Grdinovega pogrebnege zavoda v cerkev Marije Vnebovzete 30. maja ob 9. uri dopoldne. Iskreno se zahvaljujemo g. župniku Fr. Tomcu, ki je takoj prihitel, da mu je podelil sv. posledno olje, in bil je navzoč pri njem ob smrtni uri. Iskrena hvala dr. Louisu Tomtzu za molitve sv. rožnega venca ob krsti.

Najlepša hvala vsem, ki so ga prišli kropit in ki so darovali za sv. maše. Hvala za cvetje! Hvala gg. duhovnikom, father Viktorju Tomcu, father Louisu Tomtzu ter father Zagorcu za prelepo sv. mašo in vse obrede v cerkvi. Hvala g. dr. Louisu Tomtzu za spremstvo na pokopališče Kalvarijo.

Dragi Ciril počivaj v miru!

Zalujoči: žena Draga z otroci
brat Ivan
sestre Albina in Marija
ter svakinji in nečaki
v Clevelandu in Sloveniji.

Cleveland, Ohio, 29. junija 1978.

NEW ENLARGED & REVISED EDITION!

SLOVENIAN INTERNATIONAL COOKBOOK

WOMEN'S GLORY - THE KITCHEN

To order, send \$4.50 plus 50c for postage per copy to:

Slovenian Women's Union

431 N. Chicago Street — Joliet, Ill. 60432

SLOVENSKI DAN

I. IN 2. JULIJA

na

SLOVENSKI PRISTAVI

kaj časa se človek tudi premaguje in se kaže lepšega, kot je v resnici. Če pa vse deliš z njim, deliš tudi ure, ko nisi razpoložen ali si nervozen ali pa je tak on, tvoj bližnji.

Ko to premisliš, razumeš, kako dele svojo duhovnost tudi s tistimi, ki niso prišli k njim, zato, da bi živeli redovno življenje, ampak ker so bili v stiski. Nimajo nobenih obveznosti do verskega življenja, ki je v hiši, pač pa so vključeni v njeno življenje kot enakopravni z vsemi drugimi.

Govoril sem z Marjetko. Rekla je: "Jaz sem tu zelo srečna." Posveti se vsakemu, ki je potreben tolažbe. Rešuje pošto in piše pisma pa tudi - pesmi. Zin-ka na svojem malem vozičku kroži po stanovanju, kjerkoli je potrebna. Malo pomaga v kuhinji, popazi tudi na Tadejo. V

svojo sredo bodo sprejeli še enega majhnega otroka, ki je slep in ki bo z njim še več dela.

Tako se rojeva nova oblika redovništva. Je to redovništvo bodočnosti? Vsekakor raste iz naših pogojev in potreb s posluhom za današnji čas. Po svetu je že veliko takih družb, ki žive v svetu svoje duhovno poslanstvo. Na sploh je pri nas kriza redovniških poklicev. Če ostanemo na takem številu novink, kot je zadnja leta, potem bo pri nas čez 40 let le še 700-800 slovenskih redovnic (Kolikor jih je tačas v clevelandski škofiji. Op. por.). Mar danes res ni več med mladimi velikosrčnosti? V dobi krize se odkrivajo nove oblike in evangelij navdihuje nove vsebine, ker je evangelij za večne čase.

Pogovarjal se je o. Franc Bole.

Pridite v dneh 13. - 16. julija na

KARNEVAL

na vsakoletni "Homecoming" in Gestni semenj

fare sv. Vida - Glass Ave. in Norwood Rd.

Četrtek - petek - sobota - začetek ob. 7. uri zvečer

v nedeljo se začne opoldne

VOŽNJE - IGRE - NAGRADE

V četrtek - Pizza, klobase, hamburger. vinarce

V petek - Ribe ali sarma od 5. ure naprej

V soboto - Sveže ali suhe slovenske klobase

in kislo zelje od 5. ure naprej

V nedeljo - Goveje kosilo od 11. ure naprej

Krofi naprodaj v četrtek, petek in soboto v Avditoriju